

امنیت سایبری:

تجزیه و تحلیل‌ها، فناوری و اتوماسیون

(جلد اول)

نویسندگان:

Martti Lehto • Pekka Neittaanmäki

۲۰۱۵

مترجم:

مهندس علیرضا زحلی

عنوان و نام پدیدآور : امنیت سایبری: تجزیه و تحلیل‌ها، فناوری و اتوماسیون/ویراستاران[مارتی لهتو، پکا نیتانماکی]
 مترجم علیرضا زحلی.
 مشخصات نشر : تهران: بوستان حمید، ۱۳۹۴.
 مشخصات ظاهری : ۲۲۴ ص.
 شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۶۴۱۲-۴۹-۸
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 یادداشت : عنوان اصلی Cyber Security: Analytics Technology and Automation 2015
 موضوع : فضای مجازی--تدابیر ایمنی
 موضوع : شبکه‌های کامپیوتری--تدابیر ایمنی
 شناسه افزوده : لهتو، مارتی، ویراستار
 شناسه افزوده : Lehto, Martti
 شناسه افزوده : نیتانماکی، پکا، م. - ۱۹۵۱ - ویراستار
 شناسه افزوده : Neittaanmäki, P /Pekuri
 شناسه افزوده : زحلی، علیرضا، ۱۳۵۹ - مترجم
 رده بندی کنگره : HM۸۵۱/۱۲
 رده بندی دیویی : ۳۸۳.۰۳
 شماره کتابشناسی ملی : ۳۸۲۱

انتشار

عنوان: امنیت سایبری: تجزیه و تحلیل‌ها، فناوری و اتوماسیون

ویراستاران متن اصلی: مارتی لهتو- پکا نیتانماکی

مترجم: مهندس علیرضا زحلی

ویراستار ادبی: محمد صادق اسکندری

ناشر: بوستان حمید

چاپ: اول- بهار ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰

قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

• کلیه حقوق اعم از چاپ و تکثیر، نسخه برداری برای ناشر محفوظ است. (نقل مطالب با ذکر مأخذ بلامانع است).

تلفن ناشر و پخش کتاب: ۰۹۲۷۰۳۳۷۰ ۰۹۱۲۳۳۷۵۰۳۹ ۰۹۱۳۷۷۵۷۸۳۸

پست الکترونیکی ناشر: boostanhamid.publication@gmail.com

پیش گفتار

فضای سایبر جهانی متشکل از شبکه‌های اطلاعاتی پیچیده و چندلایه‌ای است که شبکه‌های ارتباطی بخش دولتی، جامعه‌ی کسب و کار، مقامات امنیتی و سیستم‌های نظارتی و کنترل را که در زیرساخت‌های حیاتی^۱ و صنعت کاربرد داشته و در اینترنت، یک شبکه‌ی جهانی را خلق می‌کنند، را دربر می‌گیرند.

پردازش و بهره‌برداری از داده‌های تخیلی، که نشأت گرفته از نیاز شهروندان و جامعه‌ی کسب و کار است، مهم‌ترین عناصر یک جامعه‌ی رو به پیشرفت می‌باشند. اطلاعات و دانش^۲ به کالاهای کلیدی در جامعه تبدیل شده و با کمک فناوری اطلاعات از آنها می‌توان بطور مؤثرتر بهره گرفت. سرویس‌های الکترونیکی تعاملی مختلف، صرف‌نظر از زمان و مکان، در دسترس هستند. در حالیکه بخش دولتی، اقتصاد، جامعه‌ی کسب و کار و شهروندان از سرویس‌های شبکه‌ی جهانی بهره می‌برند، جامعه‌ی فناوری اطلاعات دیجیتال، آسیب‌پذیری‌های ذاتی دارد که برای شهروندان، جامعه‌ی کسب و کار یا کارکردهای حیاتی جامعه می‌تواند مخاطرات امنیتی را در پی داشته باشد.

جامعه بتدریج در حال تبدیل شدن به یک فرهنگ خدمات مبتنی بر اطلاعات است که در سطحی بسیار گسترده‌تر، خدمات دیجیتال عمومی و تجاری را به شهروندان ارائه نموده، و شبکه‌های فناوری اطلاعات و ارتباطات الکترونیکی^۳ و سرویس‌های دیجیتال، نقشی حیاتی را در عملکرد جامعه ایفا می‌کنند.

1 critical

2 Know-How

3 Electronic ICT networks

محیط عملیاتی علاوه بر روندهای کلی تغییر، پیشرفت‌های فناوری و استفاده از اینترنت، شدیداً تحت تأثیر ماهیت جهانی این بخش در حال گسترش، تغییر عادات، شیوه‌ی زندگی کاربران و چالش‌های مربوط به قابلیت اطمینان^۱ و امنیت می‌باشد.

مخاطرات^۲ مربوط به امنیت سایبری روز به روز معمولی‌تر می‌شوند. مخاطراتی که زمانی غیرممکن تلقی می‌شدند، امروزه بطور مرتب ظاهر می‌شوند. این روند، شکل‌های جدیدی از ابزارها و روش‌های مورد استفاده در حملات، آسیب‌پذیری‌های روزافزون و انگیزه‌ی بیشتر مهاجمین را بوجود می‌آورند.

اثر فزاینده‌ی حملات سایبری مستلزم راه‌حل‌های جدید، خلاقانه و مبتکرانه برای کاهش مخاطرات است. در گذشته، مهاجمین، افراد خاص یا گروه‌های کوچک هکری بودند ولی امروز، سازمان‌های مختلف تحت حمایت دولت با استفاده از سلاح‌های سایبری پیشرفته و مدل‌های حملات هدفمند را انجام می‌دهند. تمرکز این تهدیدهای پایدار پیشرفته (APT^۳) بر روی اهدافی است که با دقت انتخاب شده‌اند؛ توسعه این تهدیدها نیازمند تخصص ویژه و منابع^۴ ایران است.

یکی از روندهای جهانی این است که سرویس‌ها به سمت ابر^۵ حرکت کنند. مقامات دولتی، شرکت‌ها و شهروندان هرچه بیشتر به سمت ذخیره‌سازی ابری و رایانش ابری پیش می‌روند. رایانش ابری معرف تغییر در نحوه سرویس‌ها در یک ابر ارائه می‌شوند، جایی که کسی از جزئیات فنی آن آگاه نبود. کاربران سرویس قادر به کنترل آن نمی‌باشند. رایانش ابری^۵ مدل جدیدی از تولید، استفاده و ارائه‌ی خدمات فناوری اطلاعات و ارتباطات را به نمایش می‌گذارد که شامل منابع مجازی قابل مقیاس پویا بصورت خدمات ارائه شده روی اینترنت می‌باشد. برطبق روند متداول، سازمان‌های دولتی روز به روز داده‌های زیرساخت فناوری اطلاعات بیشتری را به

1 reliability

2 Risk

3 Advanced Persistent Threats

4 cloud

5 Cloud computing

سمت آبر حرکت می‌دهد و در نتیجه، چالش‌های جدیدی در رابطه با امنیت سایبری مطرح می‌شود. رایانش آبری و سرویس‌های آبر، پیوند کاملی با آبر داده^۱ دارند که از آن، در یک بستر برای خلق خدمات جدید برای کاربران نهایی استفاده می‌شود. این موضوع به نوبه‌ی خود نشان دهنده نیاز به همکاری نزدیک بین سرویس‌دهندگان آبر و ارائه‌دهندگان راهکارهای امنیت سایبری است. در آینده، خدمات آبری روی تولید راه‌حل‌های خاص امنیت سایبری و حفاظت از هویت و حریم خصوصی و راه‌حل‌های متفرقه‌ی مربوط به رمزگذاری داده‌ها، متمرکز خواهد بود.

اینترنت اشیاء نشان دهنده‌ی تبدیل صنعت است؛ که محصولات صنعتی و تولید صنعتی از اینترنت، برای رمز نانو و کل بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات بهره می‌گیرد. اینترنت اشیاء به اشیاء یا «چیزها» هویت قابل تشخیص داده و می‌توانند در شبکه‌ی جهانی فناوری اطلاعات و ارتباطات با هم ارتباط برقرار کنند. تجهیزات جدید از قبیل ربات‌های مختلف صنعتی و خدماتی و حسگرهای گردآوری اطلاعات، در فضایی که به سرعت در حال رشد است، با این شبکه‌ها متصل می‌شوند. آخرین گام این توسعه، شامل انواع مختلف خودروها، مثلاً ماشین‌ها، بارکش‌ها و اتوبوس‌ها و انواع مختلف ماشین‌آلات سنگین می‌باشد.

خودروهای امروزی وسایلی هوشمند بوده و اکثر سیستم‌های آنها توسط رایانه کنترل می‌شوند. ارتباط میان خودروها، سیستم‌های کنترل ترافیک و سایر کاربری (مثلاً تلفن هوشمند) نیز رو به افزایش است. در حالیکه سیستم‌های اطلاعاتی سرگرمی^۳ سرویس‌های متعددی را به راننده ارائه نموده، همچنین می‌توانند با راننده کمک‌کننده باشند. این ترافیک اطلاعات می‌تواند مخاطرات فنی یا خطاهای کاربر را به دنبال داشته و یا حتی حملات از راه دور به خودرو را امکان‌پذیر نمایند.

1 Big Data

2 Internet of Things (IoT)

3 Infotainment

برای حل این چالش‌های جدید به تحقیقات سایبری میان‌رشته‌ای و جامع نیاز است. با توجه به پیچیدگی این حوزه، تحقیقات بایستی منطبق با چهار الگوی اساسی علمی شامل: رویکردهای محاسباتی نظری^۱، عملی^۲، مبتنی بر مدل و مبتنی بر داده، صورت گیرند.

علوم محاسباتی سومین الگوی علوم هستند، که از رایانه‌ها برای شبیه‌سازی پدیده‌ها یا موقعیت‌هایی استفاده می‌شود که هنوز در واقعیت وجود ندارند. پیشرفت‌های سریع در فناوری اطلاعات و صلاحیت روش^۳، معرفی مدل‌های محاسباتی واقعی را پیچیده برای حل تحقیقات مربوط به مسائل را تسهیل نموده است. هنگام جستجوی راه‌حل برای موقعیت‌هایی که در آن‌ها روش‌های سنتی قادر به تولید نتایج به‌خلافی واقع نیستند، با موفقیت می‌توان روش‌های علوم محاسباتی را بکار گرفت. یک رویکرد محاسباتی می‌تواند آگاهی را میان بخش‌هایی از امنیت سایبری که برای جامعه دانشگاهی اهمیت هستند، ارتقاء دهد. رویکرد محاسباتی نه تنها تحقیقات میان‌رشته‌ای و چندرشته‌ای را تقویت می‌کند بلکه توسعه محصول را نیز تسهیل و تسریع می‌نماید. در عین حال، با کاهش موانع بین زمینه‌های تحقیقاتی در هر دو بخش دولتی و خصوصی نیز کمک می‌نماید. همچنین، نوآوری را تقویت نموده و باعث پیشرفت‌های جدید در تحقیقات و توسعه خواهد شد.

در بسیاری از موارد، شبیه‌سازی‌ها در مقیاس بسیار همراه با چالش‌هایی در محاسبات متمرکز بر داده است. غلبه بر چالش‌های محاسبات متمرکز بر داده مستلزم بهینه‌سازی جابجایی داده در سطوح مختلف سلسله مراتب است. این امر زمانی که خود را برای محاسبات در مقیاس وسیع آماده می‌کنیم، این ملاحظات بیش از پیش اهمیت می‌یابند.

1 theoretical

2 experimental

3 methodological competence

حجم اطلاعات و داده‌های بایگانی شده در دنیای دیجیتال بسیار وسیع است. با ترکیب هوشمندانه‌ی اطلاعات بلادرنگ، که از منابع مختلف گردآوری شده‌اند، امکان خلق انواع کاملاً جدیدی از اطلاعات بوجود خواهد آمد که می‌توانند به از میان برداشتن موانع بین بخش‌ها کمک کنند.

امنیت سایبری نقشی اساسی را برای تمامی کاربردهای نوع آبردهاده¹ ایفا کرده و یکپارچه‌سازی سلول‌های اطلاعاتی² که بواسطه‌ی داده‌کاوی³ تولید شده‌اند مستلزم نرم‌افزار سطح بالا و صلاحیت⁴ فناوری اطلاعات و ارتباطات می‌باشد. توسعه‌ی روش‌های تحقیقات آبردهاده فرصت‌های بهتری را برای دانشمندان در زمینه(رشته)های مختلف فراهم آورد. دانشمندان تحقیقات را در زمینه‌های مختلف انجام داده و راه‌حل‌هایی را برای مسائل خود بیابند. علاوه بر توسعه در متدولوژی آبردهاده‌ها، توجه به همکاری چندرشته‌ای⁵ و میان‌رشته‌ای⁶ از جمله بین ریاضیدانان، دانشمندان فناوری اطلاعات و علمای اجتماعی بسیار مؤثر اهمیت می‌باشد.

امنیت جامع مبتنی بر حداقلی‌ترین سطح مژر تمامی تهدیدها در زندگی افراد می‌باشد. این روزها فناوری اطلاعات و ارتباطات و راه‌حل‌های امنیت سایبری مربوط به آن، نقشی حیاتی در حراست از امنیت جامع ایفاء می‌کنند. امنیت در شکل‌های مختلف به ویژه امنیت سایبری، زمینه‌ای است که فقط بر سبب صلاحیت و فرصت‌های کسب و کار رشد خواهد کرد.

صلاحیت امنیت سایبری در بخش‌های مختلف و حوزه‌های مختلف آموزشی رسوخ کرده است. تخصص سطح بالا در امنیت سایبری یکی از ملزومات تولید و بهبود آگاهی نسبت به موقعیت در امنیت سایبری، برنامه‌های مؤثر احتیاطی در برابر

1 Big-Data

2 morsels of information

3 Data mining

4 competence

5 multidisciplinary

6 Cross-disciplinary

تهدیدهای سایبری، خلق سیستم‌هایی که از زیرساخت‌های حیاتی دفاع کنند و توسعه‌ی راه‌حل‌های کارکردی امنیت سایبری می‌باشد.

www.ketab.ir

فهرست مطالب

- پیش گفتار ۷

..... جلد اول

بخش ۱ جهان سایبری امروز

فصل ۱ - ایده‌ها در جهان سایبری ۱۵

فصل ۲ جهان سایبری عنوان یک نظام اجتماعی ۶۳

فصل ۳ شهروندان در جهان سایبری - اعزام از «کلینیک» مجازی ۸۵

فصل ۴ اختیارات و حقوق بنیادین در امنیت سایبری ۹۹

بخش ۲ تهدیدهای امنیت سایبری، مشروعیت راهبرد

فصل ۵ برنامه‌نویس، هکر، سرباز، جاسوس ۱۱۵

فصل ۶ جنگ سایبری ۱۳۹

فصل ۷ فریب در جهان سایبری ۱۵۱

فصل ۸ چارچوب قانونی امنیت سایبری ۱۷۱

فصل ۹ راهبرد و پیاده‌سازی امنیت سایبری فنلاندی ۲۰۱

بخش ۳ فناوری امنیت سایبری

- فصل ۱۰ طبقه‌بندی پروتکل براساس خوشه‌بندی^۱ از طریق کاهش بُعد ۲۲۶
- فصل ۱۱ زمانبندی و حملات کانال جانبی ۲۷۴
- فصل ۱۲ کشف دانش براساس لاگ‌های شبکه^۲ ۲۹۰
- فصل ۱۳ محاسبات قابل اعتماد و DRM ۳۰۲

بخش ۴ امنیت سایبری اتوماسیون

- فصل ۱۴ امنیت سایبری و نظارت از سیستم‌های کنترل صنعتی ۳۱۸
- فصل ۱۵ به سوی اتوماسیون قابل اطمینان ۳۳۶
- فصل ۱۶ هانی پات‌های تخصصی برای سیستم‌های اسکاد ۳۶۸